

გ ა ნ ს ხ ა ლ ე ბ ა

21 იანვარს 1921 წელს შაბათს საღამოს 8 საათზე ქართულ სკოლაში მოწვეული არა ჩვეულებრივი სოც. დემ. პარტიის ჰესამე რაიონის წევრთა

ს ა ზ რ ა დ ლ ო კ რ ე ბ ა

დღის წესრიგი: მოხსენება მომენტზე ქ. ქავთარაძის, კოლექტივის მოხსენება კასის მდგომარეობა, არჩევნები კოლექტივის წევრების და სარევიზიო კომისიის, პარტიული კლუბის შესახებ და მიმდინარე კითხვები. კოლექტივის სთხოვს ყველა წევრების აუცილებლად დასწრებას.

კოლმამბიანი.

სახელმწიფოთა შორის და ენაღი ინგლისი მოწადინებულია, რომ გერმანიამ შესძლოს მისთან გკონომიურ ა ურთიერთობის დაქტება.

ერთთა პ. პოლიტიკა ინგლისის და იტალიის, მეორე საფრანგეთის, მათ შორის თანხმობა და ერთი ხაზის საგარეო განწყობილების გამოჩახვაში არ მოხერხდა და თუმცა ხშირათ ერთად ბკობდენ, კონფერენციებს იწვევდენ, მაგრამ საბოლოოთ ინგლისი და იტალიაც დამოუკიდებელ, საფრანგეთისთვის მიუღებელ პოლიტიკას აწარმოებდენ. საფრანგეთი განმარტოებული დარჩა, მოხდა მისი სრული იზოლიაცია. და ამან დაბადა დიდი შიში საფრანგეთში.

საფრანგეთს ვერ მოუხერხებია თავისი საგარეო პოლიტიკის გადაშინჯვა, ის ფიქრობს ხელმძღვანელ პირთა შეცვლით გაამარგოს საფრანგეთის საერთაშორისო მდგომარეობა, დაიხანლოვოს ინგლისი და ამერკა და ვერსად ის ხელ შეკრულდება განადღობს. ამით აინსნება, რომ საფრანგეთში ხშირია მთავრობის კრიზისი. დღეს დამეცადების კაბინეტი და მისი ადგილი დაიკა ბრიანმა.

ლივიის კაბინეტის დაცემას ხელი შეუწყვა სამხედრო მინისტრის ლეფერის გამოსვლა პარლამენტში. ლეფერმა უფრო სავრძნობი ვახდა ის შიში, რომელიც თავისთავით არსებობდა საფრანგეთის საზოგადოებრივ წრეებში გერმანიის წინაშე. ლეფერის ციფრებით და ლოკუმენტებით ამტკიცება თავის მოსახრებას. საფრანგეთი განიარადებული განც ლევეტული და უძღურს სდგას გერმანიის წინაშე, რომელიც იარაღს ისახას, ემზადება და ერთ დღეს თავს დაესხმის საფრანგეთს.

ცხადია, ლეფერის გამოსვლამ შეაშფოთა საზოგადოება, შეარყია ლეფერის კაბინეტის მდგომარეობა და როდესაც ნდობის საკითხი დაიხვა, ლეფერს უნდობლობა გამოუცხადეს და კაბინეტიც გადადგა. მიიწვეეს ბრიანი, მას მიენდა საფრანგეთის ხელმძღვანელობა, მან უნდა მოახერხოს საფრანგეთის მოკავშირეებთან დაახლოვება, მან უნდა გაამარგოს საფრანგეთის მდგომარეობა, მაგრამ საბჭოთა, თუ ის გზა, რომელიც აქმდის არჩეულ ჰქონდა საფრანგეთს, არ შეიცვალა, მისი მდგომარეობა გაუმჯობესდეს და გამოსწავლდეს.

მოკლა შანიშვანგი.

ფრად საინტერესო შესაღარებელი ქალაქი და სოფელი ცენტრი და პროვინცია.

რგოლ დციამ აქაც შეიტანა ცვლილება და განვიარების ახალი საფეხური ეფინა.

ავილოთ ეკონომიური მხარეს სოფელი საწოფავით აიღს.

სოფელეს უხვთ აქც ის, რაც ქალაქებისთვის თავსატეხ სავანს შეადგენს:

- სასმელი და საქვლი.
- მიწის მუშას ბედლები დაუტენია და იმედიანათ შეპყრებს თავის ნაყოფდარი.

დღეს გლეხს ფულიც ბევრი აქვს და ამის მიზეზია ორი გარემოება. სოფლის მუშამ უმადლეი ინტენსივობით მიჰყო ხელი ჰირახელის მოყვანას, რადგან ამ ჰირახელს გასაღების საუკეთესო დრო დაუდგა.

რევოლიუციამ გლეხს მიწა გადასცა.

გლეხი დღეს ხნავს და სთესავს გაცილებით მეტს, ვიდრე წინათ, და თუ მოსავალმა ხელი შეუწყვა — მის ბედს ძალი არ დაწყვეს!

ამდევ დროს დამეცადების ღირებულება, სანოფის ფასი ცამდე ავიდა და ამან კი ხელი შეუწყვა გლეხის ოჯახში ბონების დაგროვებას.

დღევანდელ მძიმე ხანას აქვს ერთი მხარე, რომელიც ხელს უშლის გონებრივ შემოქმედებას, მის ნაყოფიერ მუშაობას.

ეს მხარე ზრუნვა ლუქა პურის შესახებ.

მიწის აჩრდილი ყველას თავს დასტრილობს.

სოფლის მუშას ხელს უწყობს პირობები თავიდან აიცილოს მიწიერი, სძლიოს მძიმე ეკონომიურ კრიზისს, მაგრამ რამდენადც ის მიხანს აღწევს ამ მხრივ, ისდნაო ის თანდათან შარდება კულტურულ საქმიანობას.

მე სახემო მაქვს კულტურულ ცენტრებს მოშორებული სოფლები.

რევოლიუციამ ქალაქის მუშა დაახლოდოვა რვა საათის სამუშაო დღით.

სოფლის მუშა კი დღევანდელ მდგომარეობა პირობებმა ჩააყენა ისეთ სინამდილეში, როდესაც ის წინანდლებზე გაცილებით მეტს მუშაობს.

ერთ დროს მას ატყუებდა და აცდენდა „მსოფლიო ედიდესი გაკვებრიობა“!

წინანდელ კაბეიკის და შაურის ნაცვლათ ასების და ათების აღება..

სოფელმა დაგროვა ბონების დიდი ნაწილი, ჩაკეტა ის ყუფში ან ნასკვნებში და მიწში შეინახა, მაგრამ მალე უარწმუნდა, რომ ქალაქს ფულს დაკარგავი წინანდელი ფასი.

ებლა ის ალარ ჩქარობს სანოვამეში ბონების აღებას.

მისი ახალი მოთხოვნილება არის — სქონლის გადაცლა.

— მოიტანეთ ქალაქიდან საქირო საქონელი წაიდეთ პური და სხვა საწოფავო.

წინანდლდევ შემთხვევაში ის კრუხავით აზის ჰირახელს და სრულთა არფიქრობს ბონებზე გადაცვლის.

მე ვლპარაკობ სავითოდ და სახენი არ მაქვს გამონაკლისი ამ ახალმა კომბინაციებმა შეარყა სოფლით კულტურულ განმანადვებელი საქმე.

ზემო იმერეთში და ქართლის ზოგიერთ სოფლებში ადგილი აქვს სასაცილოს და თან სამუშაო ამბებს. ხალხს სუკრა კლდის ბონის და მკით-

ხვევის კარების წინ როგში ჩამდგარან.

რევოლიუციამდევ სოფელი სულს ლაფავდა, ეკონომიურათ, ის დღევანდლზე გაცილებით ღარიბი იყო. მაგრამ მაშინ იქ მუტი გასავალი ჰქონდა და სავანს თუ ელო საქმეს.

აშკარა არის, რომ ეს დროებითი მოვლენაა, მაგრამ ნამდვილი ისიც რომ საუბედურათ დღეს ეს ასე არის.

საწინააღმდეგო სურათს გვაძლევს ჩვენი ქალაქის ცხოვრება. ქალაქებში წინაა დაბალიები გატენილი იყო ყოველ გვარი საქონლით.

აქ სჩქედა ეკონომიური სიძლიერე, მრეწველობა აღებ-მიღებობა, ერთი სიტყვით ქალაქი მძღავრ ეკონომიურ ფაქტორს წარმოადგენდა.

დღეს ქალაქი გადაცადა და დამეცა ეკონომიურათ.

ამის მიზეზები გამომდინარეობს მსოფლიო ბაზრის რყევიდან და სარჩულათ უძვეეს მრეწველობის კრიზისი...

ერთის მხრით ქალაქი განიცდის ეკონომიურ გასაკირს მეორე მხრით კი გართულდა და გაფართოვდა ქალაქის პოლიტიკურ-კულტურული მნიშვნელობა.

დღეს კი ქალაქი წარმოადგენს პოლიტიკურ ცხოვრების ცენტრს და სწორეთ ამიტომ ეტანება მას მთელი ინტელიგენცია.

ყველას უნდა ეზიაროს ამ ცხოვრებას, შევიდეს პოლიტიკურ ვითარების მოქმედებაში, საკუთარი თავით იხილოს ისტორიული საქმეები პროვინციის ინტელიგენციაც იბარა და იწყოდენა ქალაქებისაკენ, ცენტრებისაკენ.

ამ მოვლენამ ენლა უკვე გადაჭარბებული ხანაში მიიღო.

პროვინციაში მუშაობას ბევრი არც კი კადრულობს და ქალაქებისაკენ აუშვერთ ცხვირი ისეთებსაც, წინც ქალაქში ვერაფერს შეიძენს და მხოლოდ შედმეტ ბარგათ დააწევა ქალაქს.

ამან ხელი შეუწყვა სოფლებში კულტურული მუშაობის განელების და თუ ასე გაგდელდა, სოფელი განზე დადგება და ნიადავი მომზადდება ანტი-საზოგადოებრივი მოძრაობისთვის

ჩვენ უნდა შევებრძოლოთ ამას, ჩვენ არ უნდა დავივიწყოთ ჩვენ აღმზრდელი სოფელი, უნდა მივებრუნდეთ მას და გვაჩადოთ იქ საზოგადო მუშაობა.

საქირთა სოფელთან დაახლოვება.

დ. შანიშვანგის მიმართ.

სოფლისთვის.

ღმერთმა და კაცმა ორივემ დაივიწყა სოფელი...

მარტოა სოფელი ასეთი მარტობა მას ჯერ არ უგრძენია. განთავისუფლებულ განახლებულ საქართველოს სინამდილეშ გერად აქცია ის სოფელი სადაც შევინახეთ ჩვენ ქართული სული ქართველის ტიპი და სადაც ყოველთვის სცოცხლობდა საქართველო.

ჩვენი ინტელიგენცია, რომელიც უმთავრესად სოფლიდან არის გამოსული აბსოლიუტურად განშორდა სოფელს და ქალაქში გადაებარა. სოფელი ამ უმად თავის საკუთარ მდგომარეობას აქვს დათმობილი, იქ მრეწველი, იქ დაზმარე ხელმძღვანელი ახლა აღარავინ არის.

სოფლის მშობელი მიწის მუშა ამბობს, რომ დღეს ის არავის არ სჭირია კინიდან მისთან არც ერთი ნაწავალი არ იცდის.

საქართველოს პოლიტიკურ განთავისუფლების შემდეგ ყველა აქცითლის მისუნიე მოშორდა თავის ქონს დღეს სოფელში არაფერი იყოს საკეთხელი.

ახლა ინტელიგენტები და სხვა პირის საარჩევნო ცეცხლის დროს თუ ესტუმრებიან სოფელს.

სოფლები ვიწრო სოფლის ყრილობებზე ასეთ კითხვებს იძლევიან. ნუ თუ ჩვენ არ უნდა წავიდეთ წინ ჩვენ მეუბნებობას არაფერი ახალი არ შემატებია, გზები და ხიდები არსად არ ეთდება ავადმყოფობა ყველგან არის რადგან ექიმები და სამკურნალო საშუალებანი არ არის.

დღეს ჩვენ ბევრი რამის გაკეთება შეგვეძლოა ფული ყველას მოვპოვება სალოდ გვეჭირინ ჰმრეწველები და ხელმძღვანელები.

ასე ფიქრობს სოფლის ერთი ნაწილი.

მეორე ნაწილი სრულ გულგრილობას შეუპყრია, იგი მუშაობს რამდენიმე დღეს შემდეგ დღეებში ქორნიკულად ქეიფობს დროს ატარებს. კარტის თამაში და ლოთობა არა ჩვეულებრივად გაშიწვარდა სოფელში, ლოთობენ და კარტობენ რადგან სხვა თავ შესაქცევი არაფერი აქვთ.

გარდა ამისა სოფელი გაუტაცებია სპეკულიაციის, ნადირულ სიმშობით აღჭრულ ფულის საშოვნად, შოულობენ ფულს და მერე ქეიფობენ. ასე მწარე და უფერულია დღეს ჩვენი სოფლის ქირავანბი. ჩვენ გლციენი ვართ, ჩვენ გავფორმალისტვით: გვგონია რახან სოფლებში აღმინისტრაციას მოეწყობათ ბოროტ პირებს შევებრძალებით ამით ყველაფერი დასრულებულია.

საქართველო შეიპყრო ცენტრალიზმის საწიმა სენმა, იგი მთლად დედა ქალაქში მოექცა, ობლისის გარეშე მხოლოდ აღმინისტრაციული ცხოვრება სუფევს.

ეს ყოფა უადრესაე სახიფათოა. სოფელი ვედებუეა სოფელი გადაშენების და დასწულების გზას ადგია. ჩვენ ამას ვერ უნდა ვიომენდეთ ჩვენ ეს უნდა ვაშფოთებდეს.

საქართველოს საარსებო ინტერესი გვიბრძანებს რომ სოფელს მივებდეთ, სოფელს მივაშუროთ.

სოფელი საქართველოს სიცოცხლის წაკრი იყო წარსულში და იგი ასეთივე უნდა იყოს მომავალში.

ჩვენ ინტელიგენციას სოფლის განათლებულ შვილებს ვეძახით სოფლისკენ, სასწრაფოდ მოვიდენ იმ კერასთან რომელიც მუდამ ბეჭტავდა ქართულად და რომელმაც დაგვიფარა სრულ გარუსებისგან.

მიწის მუშას გვერცში უნდა უდგეს მესანათლეთ ინტელიგენტი, იგი უნდა ჰგმობდეს სოფელში შექრილ ავ ჩვეულებათ, ქეფს და კარტობას.

ქართველმა მსახიობმა სოფელში უნდა გაილოს თავისი მსხვრვლი, მან წამოდგენებით სათვარო მოღვაწეობით დამაღლის სოფლის მშობლის გონება.

ლექტორებმა სოფლის ხალხს უნდა უკითხონ საქირო ლექციები და მოხსენებები.

სვეციად ცოდნის პირებმა სოფელს უნდა უწვენოს ყველა ის გზები, რომელიც მას გამოიყვანს ძველ მამაბაპურ ღუხქირ მდგომარეობადან საქართველომ ახალი ცხოვრება დაიწყო იგი ღობინდება ყოველ დარგში უნდა განვიარდეს და აყვიდეს სოფელიც.

ნივთიერად სოფელს დღეს აქვს შეძლება რომ გადასდგას სხვა და

სხვა ნაბიჯები გზების გახსნა სოფელში ქალაქებისა და სოფლების მსგავსი ნაბიჯები.

შევიცარიად წოდებულ დემოკრატულ საქართველოს შევიცარებ მსგავსი სოფლები უნდა ჰქონდეს ჩვენი ვის სირცხვილია, რომ სუფალ საქართველოში ასე შემცირდა სოფლის წიგნ საცო კითხველობთ რიკები, რაც პრესიულად მრავალდებობა ძველი მის დროს,

გარდა მთავრობის მოქმედებ სოფელში არაფერი კეთდება.

იმ დროს როცა სოფლებში ღდება სახალხო სკოლების რა (მთავრობისგან) სამაგიეროდ სხველო სრულებით არსად არ ნება.

მოკლეთ სოფელს არავით თვითმოქმედება და ძიება არ ათებს.

ასეთი ყოფა სასწრაფოდ წაიწილოს,

ჩვენი სოფელი უნდა იქცეს საქმიანობის ფართე ასპარეზად ჩვენი სოფელი უნდა ამოღო გონებით და მას შექმნას პოლიტიკური მსოფლი მხედველობა.

ჩვენი სოფელი უნდა ჩაებას ველ მყოფელ აღორძინებით სოფელში.

ასისთვის ინტელიგენციამ უნდა მოძმართოს თავის მოქმედებებს სოფლისკენ.

ინტელიგენციამ უნდა დასუარყოფთთი გზა ე. ი. საარული ღებს წინანდლმდგობისკენ.

სოფელში მუშაობისკენ, გავედეს სოფელი

ი. შანიშვანი

უცხვად

აჯანყება რუსეთში.

პარიზი. 18 I. დასაწყისი მივიღითა ტროცკი, ჩინჩინი, ნინი რომელიც ცენტრალურ სრულებელ კომიტეტის თავმჯდრეთ ითვლება. აღმოსავლეთის ძველის კომსარა სტალინი, მისვის აღმასრულებელი კომიტე თავმჯდომარე კამენევი, რაფამას წინეთ ხელახლა აირჩიეს დღეს ეკონომიურ კომიტეტის მჯდომარედ როკოვი და სხვა რდენიმე ცნობილი ბოლშევიკი. ლავდენ იმ ზომებს, რომელიც ღებაც საქირ ა ანტიბოლშევი მოძრაობათა შესახებებლათ ტრავებულია უკანასკნელი ცნობ მიხედვით ძლიერი ანტიბოლშევი მოძრაობა დაწასებულია ქახლო იანვრის 10-ს. უკრაინის თელი ლაშქრის აჯანყებულ ჯკაცებს შეუერთდენ მუშები, რომთაც ხელთ იგდეს თოვზანა და კაცს ქალაქს მიდამოება. საბჭოთაქრობის კომისრები და მოხეპი გაიქცენ ბანბანში, სადაც ლიან მოსკოვის მთავრობის ტრებას ამასთანავე საბჭოთა პქეყვნებს ცნობების მთელ რივტიბოლშევიკურ მოძრაობის შერომელიც ამ უმად ვითარდება რჩევისა და თურქესტანში წაჯარებს წინანდლმდგობას უწყეს ყველათა საუკეთესოთა შეიარაღლი რაზმები, ბრძოლის დროს გრუელია რამოდენიმე სომოსკოვის „იხვესტია“ სწერის თელი ჯარის სარალი თურქესტ მომხდარ აჯანყების გამა მეტაგრანობიოა.

რუსები საფრანგეთში, საფრანგეთის კომუნისტურ ტრის ცენტრალური ორგანო